

Na podlagi petega odstavka 268. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14) Agencija za energijo izdaja

Akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za prenosni sistem zemeljskega plina

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen)

(1) S tem aktom se določa obvezna vsebina sistemskih obratovalnih navodil za prenosni sistem zemeljskega plina (v nadaljnjem besedilu: SON) ter pravila in načela, v skladu s katerimi mora operater prenosnega sistema zemeljskega plina (v nadaljnjem besedilu: operater prenosnega sistema) pripraviti SON.

(2) SON morajo biti oblikovana pregledno, objektivno in nediskriminatorno za uporabnike sistema, ob upoštevanju ciljev, da SON prispevajo k učinkovitemu, zanesljivemu in varnemu delovanju prenosnega sistema zemeljskega plina (v nadaljnjem besedilu: prenosni sistem) ter delovanju trga z zemeljskim plinom v skladu z veljavnimi predpisi.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem aktu, imajo enak pomen kot izrazi, uporabljeni v:

- Uredbi (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 36; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 715/2009);
- Uredbi Komisije (EU) št. 984/2013 z dne 14. oktobra 2013 o oblikovanju kodeksa omrežja za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti v prenosnih sistemih plina in dopolnitvi Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 273 z dne 15. 10. 2013, str. 5; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 984/2013);
- Uredbi Komisije (EU) št. 312/2014 z dne 26. marca 2014 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnavo odstopanj za plin v prenosnih omrežjih (UL L št. 91 z dne 27. 3. 2014, str. 15; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 312/2014);
- Direktivi 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o

razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2005, str. 94);

- Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 17/14; v nadaljnjem besedilu: EZ-1),

če v nadaljevanju niso opredeljeni drugače.

II. SPLOŠNO O VSEBINI SON

3. člen

(obvezne sestavine SON)

(1) Operater prenosnega sistema mora v SON urediti vsa vprašanja iz drugega odstavka 268. člena EZ-1 in druga vprašanja, za katera je v EZ-1 posebej določeno, da jih operater prenosnega sistema uredi v SON.

(2) V SON mora operater prenosnega sistema urediti tudi pravila, potrebna za izvajanje nalog operaterja prenosnega sistema v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009, Uredbo (EU) št. 984/2013, Uredbo (EU) št. 312/2014 in drugimi predpisi ter splošnimi akti, ki urejajo dejavnost operaterja prenosnega sistema.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko operater prenosnega sistema postopke dodeljevanja zmogljivosti prenosnega sistema, upravljanja prezasedenosti sistema in trgovanja z zmogljivostmi na sekundarnem trgu skladno z Uredbo (ES) št. 715/2009 uredi v aktu iz 242. člena EZ-1.

4. člen

(temeljna načela za pripravo SON)

(1) V skladu z načelom preglednosti morajo biti SON oblikovana jasno in na splošno razumljiv način.

(2) V skladu z načelom nediskriminatornosti je pri urejanju razmerij z uporabniki sistema prepovedana diskriminacija uporabnikov sistema.

5. člen

(vsebina SON)

(1) SON morajo vsebovati jasna in razumljiva pravila o medsebojnih pravicah in obveznostih operaterja prenosnega sistema in uporabnikov sistema.

(2) Pri določanju pravic in obveznosti v SON je operater prenosnega sistema dolžan upoštevati določbe veljavnih predpisov.

(3) V SON mora operater prenosnega sistema urediti najmanj naslednja poglavja in njihove vsebine:

- opredelitev prenosnega sistema;
- tehnične in druge pogoje za varno obratovanje prenosnega sistema z namenom zanesljive in kvalitetne oskrbe z zemeljskim plinom;
- pogoje za priključitev na prenosni sistem in način priključitve na prenosni sistem;
- tehnične pogoje za medsebojno priključitev in delovanje sistemov različnih operaterjev sistemov;
- način izvajanja dostopa do prenosnega sistema;
- način zagotavljanja sistemskih storitev;
- postopke za obratovanje prenosnih sistemov v kriznih stanjih;
- splošne pogoje za dobavo in odjem zemeljskega plina;
- pravila za izvajanje Uredbe (ES) št. 715/2009;
- druge vsebine, kot jih določa EZ-1.

(4) Kot sestavni del SON lahko operater prenosnega sistema posamezne vsebine, ki so pretežno tehnične narave, uredi v obliki priloge (na primer tehnične priloge).

III. OPREDELITEV PRENOSNEGA SISTEMA

6. člen

(opredelitev prenosnega sistema)

Operater prenosnega sistema v SON podrobno opredeli prenosni sistem in njegove sestavne dele, na katere se nanašajo določbe SON. Opredelitev in opis prenosnega sistema morata biti dovolj natančna, da je na njuni podlagi mogoče razmejiti objekte in naprave prenosnega sistema in ga ločiti od drugih sistemov oziroma plinovodnih omrežij, objektov ali naprav.

7. člen

(zahteve glede pravnega statusa prenosnega sistema)

S SON je treba opredeliti pravni status prenosnega sistema glede na lastništvo pravic na stvareh, ki sestavljajo prenosni sistem.

**IV. TEHNIČNI IN DRUGI POGOJI ZA VARNO OBRATOVANJE
PRENOSNEGA SISTEMA Z NAMENOM ZANESLJIVE IN
KVALITETNE OSKRBE Z ZEMELJSKIM PLINOM**

8. člen

(zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja)

(1) Operater prenosnega sistema zagotavlja varno in zanesljivo obratovanje prenosnega sistema.

(2) Operater prenosnega sistema mora v zvezi z obratovanjem prenosnega sistema v SON določiti vsaj:

- obveznosti in odgovornost operaterja prenosnega sistema in uporabnikov sistema;
- splošne ukrepe za zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja prenosnega sistema;
- nadzor in zavarovanje prenosnega sistema;
- opredelitev kriznega stanja in zagotavljanje obratovanja v kriznem stanju.

(3) V SON se podrobneje opredeli tudi obveznost operaterja prenosnega sistema glede informiranja uporabnikov sistema o delovanju prenosnega sistema.

9. člen

(zahteve glede vzdrževanja)

(1) Operater prenosnega sistema je dolžan vzdrževati prenosni sistem tako, da so ves čas ohranjeni funkcionalna in obratovalna usposobljenost in varnost delovanja sistema.

(2) V SON se podrobneje opredelijo vrste in postopki rednega in izrednega vzdrževanja, pravice in obveznosti operaterja prenosnega sistema in uporabnikov sistema ter način objavljanja informacij o rednih in izrednih vzdrževalnih delih, če le-ta vplivajo na uporabnike.

(3) V zvezi z vzdrževanjem prenosnega sistema operater prenosnega sistema v SON določi cilje sprotnega in investicijskega vzdrževanja prenosnega sistema, predvidi izdelavo načrtov vzdrževanja, ki se redno posodablja, in določi način izvajanja sprotnih in investicijskih vzdrževalnih del ob upoštevanju najboljših praks in tehnologij ter okoljskih zahtev.

V. POGOJI ZA PRIKLJUČITEV NA PRENOSNI SISTEM IN NAČIN PRIKLJUČITVE NA PRENOSNI SISTEM

10. člen

(pravila o pravici do priključitve)

(1) V SON je treba opredeliti način pridobitve pravice do priključitve na prenosni sistem, pogoje njenega izvrševanja in pogoje, pod katerimi ta pravica preneha.

(2) Opredeliti je treba vsaj:

- pogoje in postopek za pridobitev soglasja za priključitev na prenosni sistem (v nadaljnjem besedilu: soglasje);
- minimalen nabor podatkov na zahtevku za izdajo soglasja;
- listine, ki jih mora vlagatelj priložiti zahtevku za izdajo soglasja, da z njimi izkaže izpolnjevanje pogojev za priključitev;
- določitev in način plačila nesorazmernih stroškov;
- obvezne vsebine soglasja;
- veljavnost soglasja;
- osnovne parametre priključka.

(3) V zvezi z izdajanjem soglasij je treba v SON urediti tudi:

- pogoje in postopek za pridobitev novega soglasja;
- pogoje in postopek prenosa soglasja.

11. člen

(stroški priključitve)

(1) Operater prenosnega sistema v SON opredeli:

- način določitve stroškov, ki so potrebni za izvedbo zahtevane priključitve;
- način določitve sorazmernih stroškov;
- način določitve nesorazmernih stroškov.

(2) V SON je treba na razumljiv in pregleden način opredeliti metodo izračuna morebitnega obstoja nesorazmernih stroškov. Operater prenosnega sistema mora v SON opredeliti ekonomsko dobo ter druge parametre in način določitve vrednosti parametrov, ki so ključni za izračun nesorazmernih stroškov ter se upoštevajo v izračunu nesorazmernih stroškov.

12. člen

(pravila o izvedbi priključitve)

(1) Operater prenosnega sistema v SON določi bistvene sestavine pogodbenega dogovora, katerega predmet je ureditev medsebojnih razmerij, ki se nanašajo na izvedbo, uporabo in vzdrževanje priključka (pogodba o priključitvi).

(2) V zvezi s priključitvijo in zaplinjanjem mora operater prenosnega sistema v SON opredeliti tudi druge pogoje, ki morajo biti poleg pogodbe o priključitvi izpolnjeni pred izvedbo priključitve. Če operater prenosnega sistema za izpolnitev teh pogojev zahteva predložitev listin od uporabnika sistema, je treba te listine navesti v SON.

13. člen

(spremembe parametrov obstoječega priključka)

(1) Operater prenosnega sistema v SON podrobneje določi postopke v primeru spremembe osnovnih parametrov priključka po sklenitvi pogodbe o priključitvi.

(2) V zvezi s spremembo osnovnih parametrov priključka operater prenosnega sistema v SON podrobneje določi spremembe tehničnih značilnosti priključka oziroma parametrov, ki so razlog za izdajo novega soglasja.

14. člen

(pravila v zvezi z odklopom)

V zvezi z odklopom od prenosnega sistema operater prenosnega sistema v SON podrobneje opredeli postopke odklopa ter pravice in obveznosti operaterja prenosnega sistema in uporabnikov sistema v zvezi s tem.

15. člen

(priključevanje skladišč, pridobivalnih omrežij in obratov za utekočinjen zemeljski plin)

V SON je treba predvideti tudi smiselno uporabo določb o priključitvi odjemalcev na sistem za priključevanje skladišč, pridobivalnih omrežij in obratov za utekočinjen zemeljski plin na prenosni sistem.

VI. TEHNIČNI POGOJI ZA MEDSEBOJNO PRIKLJUČITEV IN DELOVANJE SISTEMOV RAZLIČNIH OPERATERJEV SISTEMOV

16. člen

(pogoji za priključitev različnih operaterjev)

V SON operater prenosnega sistema podrobno predpiše tehnične in druge pogoje za medsebojno priključitev in delovanje sistemov različnih operaterjev sistemov.

VII. NAČIN IZVAJANJA DOSTOPA DO PRENOSNEGA SISTEMA

1. Splošne določbe o pogojih dostopa do prenosnega sistema

17. člen

(sistem vstopno-izstopnih točk in načelo reguliranega dostopa)

Operater prenosnega sistema mora v SON določiti pravila, na podlagi katerih se dostop do prenosnega sistema izvaja po sistemu vstopno-izstopnih točk ter po načelu reguliranega dostopa tretjih strani v skladu z veljavno zakonodajo. Pravila morajo zagotavljati, da se dostop do prenosnega sistema omogoči ločeno in neodvisno za vsako posamezno vstopno in izstopno točko.

18. člen

(storitve dostopa)

(1) V zvezi s ponudbo storitev dostopa do prenosnega sistema mora operater prenosnega sistema v SON določiti poenotena pravila za vsak produkt zmogljivosti, ki ga ponuja.

(2) Pravila iz prejšnjega odstavka morajo vključevati ponudbo zagotovljenih in prekinljivih zmogljivosti ter kratkoročnih in dolgoročnih standardnih produktov zmogljivosti.

(3) Operater prenosnega sistema na povezovalnih točkah ponuja tudi združeno zmogljivost.

2. Postopki dodeljevanja prenosnih zmogljivosti na povezovalnih točkah

19. člen

(opredelitev vstopnih in izstopnih povezovalnih točk)

V zvezi z dostopom do vstopnih in izstopnih povezovalnih točk operater prenosnega sistema v SON opredeli naslednje točke sistema in osebo, ki je upravičena zahtevati dostop na tej točki:

- vstopno točko v prenosni sistem;
- izstopno točko iz prenosnega sistema.

20. člen

(način dodeljevanja prenosnih zmogljivosti na povezovalnih točkah)

(1) Za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti na povezovalnih točkah operater prenosnega sistema v SON določi postopek dodeljevanja zmogljivosti z dražbami v skladu s predpisi, ki urejajo mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti v prenosnih sistemih.

(2) SON določajo postopke dodeljevanja razpoložljive zmogljivosti za posamezne standardne produkte zmogljivosti.

21. člen

(postopek dodeljevanja zmogljivosti z dražbami)

V zvezi s postopki dodeljevanja zmogljivosti z dražbami na povezovalnih točkah operater prenosnega sistema v SON določi:

- pogoje, ki jih mora izpolnjevati uporabnik sistema za pristop k dražbi;
- postopek za prijavo udeležbe na dražbi in način izkazovanja ter ugotavljanja izpolnjevanja zahtevanih pogojev;
- razloge za zavrnitev sodelovanja na dražbi;
- pravice in obveznosti operaterja prenosnega sistema in uporabnikov sistema;
- postopek sklepanja pogodbe o prenosu na dražbi;
- oblike finančnega jamstva, namenjene zavarovanju izpolnitve obveznosti uporabnika sistema, in način določitve primerne višine jamstva.

22. člen

(pogodba o prenosu za dražbene zmogljivosti)

Operater prenosnega sistema v SON določi obvezne vsebine in postopke sklepanja pogodbe o prenosu za dražbene zmogljivosti.

3. Postopki dodeljevanja zmogljivosti na vstopnih in izstopnih točkah znotraj Republike Slovenije

23. člen

(opredelitev vstopnih in izstopnih točk znotraj Republike Slovenije)

V zvezi z dostopom do vstopnih in izstopnih točk znotraj Republike Slovenije operater prenosnega sistema v SON opredeli vstopne in izstopne točke znotraj Republike Slovenije.

24. člen

(pogoji in način dostopa do vstopnih in izstopnih točk znotraj Republike Slovenije)

(1) V SON mora operater prenosnega sistema določiti pravila, na podlagi katerih bo uporabnikom sistema omogočen dostop do sistema najmanj za naslednje standardne produkte zagotovljenih zmogljivosti na vstopnih in izstopnih točkah znotraj Republike Slovenije:

- za zakup letne in večletne zmogljivosti;
- za zakup mesečne zmogljivosti;
- za zakup dnevnih zmogljivosti in
- za zakup dnevne zmogljivosti za dan vnaprej.

(2) V SON operater prenosnega sistema določi vsaj pogoje in postopek dodeljevanja zmogljivosti ter obvezne vsebine, ki jih mora vsebovati zahteva uporabnika sistema za dostop.

(3) Operater prenosnega sistema v SON določi tudi obvezne vsebine pogodbe o prenosu.

4. Virtualna točka prenosnega sistema

25. člen

(virtualna točka)

(1) V SON operater prenosnega sistema podrobneje določi pravila za delovanje virtualne točke, ki omogoča izvedbo transakcij z zemeljskim plinom v prenosnem sistemu. Pravila morajo obsegati vsaj:

- storitve, ki jih nudi virtualna točka;
- postopek registracije in pogoje za pridobitev članstva v virtualni točki;
- pravice in obveznosti uporabnikov virtualne točke in operaterja prenosnega sistema;
- način izvajanja transakcij s količinami zemeljskega plina v virtualni točki.

(2) Operater prenosnega sistema lahko v SON določi tudi druge storitve, ki jih uporabnikom sistema ponuja virtualna točka.

VIII. NAČIN ZAGOTAVLJANJA SISTEMSKIH STORITEV

26. člen

(sistemske storitve)

(1) Operater prenosnega sistema zagotavlja (sistemske) storitve, ki izvirajo iz nalog obvezne državne gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema v skladu z EZ-1 in storitve v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009.

(2) V SON operater prenosnega sistema podrobneje uredi vsebino in način zagotavljanja sistemskih storitev.

27. člen

(lastna raba)

(1) Operater prenosnega sistema izvaja storitev lastne rabe na pregleden in nediskriminatoren način.

(2) Pravila za nakup zemeljskega plina za namen lastne rabe morajo biti tržno zasnovana in morajo omogočati gospodarno in strokovno učinkovito izbiro ponudnika te storitve. Trajanje posameznega naročila za te storitve ne sme biti daljše od enega leta, razen če daljši čas trajanja posameznega naročila predhodno odobri Agencija za energijo (v nadaljnjem besedilu: agencija).

28. člen

(izravnava odstopanj)

(1) Operater prenosnega sistema v SON podrobneje določi pravila za izravnavo odstopanj, ki morajo biti objektivna, pregledna, nediskriminatorna, tržno zasnovana in stroškovno učinkovita.

(2) Pravila iz prejšnjega odstavka vsebujejo vsaj:

- organiziranost sistema izravnave odstopanj;
- ukrepe za izravnavo odstopanj;
- postopke napovedi prevzema in predaje zemeljskega plina;
- način obračunavanja količinskih odstopanj in bilančnih razlik;
- postopke poračunavanja stroškov v zvezi z izravnavo odstopanj in
- način zagotavljanja informacij v zvezi z odstopanji.

29. člen

(organiziranost sistema izravnave odstopanj)

V SON je treba opredeliti sistem izravnave odstopanj tako, da operater prenosnega sistema v pravilih za izravnavo odstopanj določi najmanj naslednje:

- območje izravnave odstopanj, za katerega veljajo pravila za izravnavo odstopanj;
- pravila za združevanje uporabnikov sistema v bilančne skupine;
- medsebojne pravice in obveznosti uporabnikov sistema, operaterja prenosnega sistema in nosilcev bilančnih skupin.

30. člen

(ukrepi za izravnavo odstopanj)

(1) V zvezi z ukrepi za izravnavo odstopanj operater prenosnega sistema določi pravila, s katerimi nosilec bilančnih skupin omogoči izravnavo odstopanj, in pravila, s katerimi sam skrbi za uravnoteženje prenosnega sistema.

(2) Operater prenosnega sistema za potrebe izravnave odstopanj vzpostavi elektronsko trgovalno platformo in opravlja naloge operaterja te platforme.

(3) Pravila o vzpostavitvi elektronske trgovalne platforme morajo obsegati zlasti:

- določitev udeležencev trgovanja;
- določitev standardiziranih produktov izravnave, ki so predmet trgovanja na izravnalnem trgu;
- način objavljanja ponudb za nakup ali prodajo standardiziranih produktov izravnave;
- način in pogoje za sklenitev poslov na trgovalni platformi;
- druge medsebojne obveznosti udeležencev trgovanja v zvezi s posli, sklenjenimi na trgovalni platformi.

(4) Ukrepi, s katerimi operater prenosnega sistema skrbi za uravnoteženje prenosnega sistema, vključujejo trgovanje s količinami zemeljskega plina na trgovalni platformi in izvajanje systemske storitve izravnave.

(5) Pravila za izvajanje systemske storitve izravnave morajo biti tržno zasnovana in morajo omogočati gospodarno in strokovno učinkovito izbiro ponudnika te storitve. Trajanje posameznega naročila za te storitve ne sme biti daljše od enega leta, razen če daljši čas trajanja posameznega naročila predhodno odobri agencija.

31. člen

(postopki napovedi prevzema in predaje zemeljskega plina)

V zvezi s postopki napovedi in prevzema in predaje zemeljskega plina operater prenosnega sistema v SON na pregleden način določi vsaj:

- obračunski interval;
- obveznost predhodne napovedi količin zemeljskega plina;
- vrste napovedi in podatke, ki jih mora vsebovati posamezna vrsta napovedi;
- postopek potrjevanja napovedi in postopek spreminjanja napovedi.

32. člen

(način obračunavanja količinskih odstopanj)

(1) Operater prenosnega sistema v SON opredeli vse stroške, ki so povezani z izravnavo odstopanj, in določi metodologijo za izračun posamezne vrste stroškov izravnave, ki je dovolj jasna, da je na njeni podlagi mogoče ugotoviti pravice in obveznosti uporabnikov sistema v zvezi s plačilom oziroma vračilom stroškov.

(2) Operater prenosnega sistema določi način ugotavljanja in obračunavanja količinskih odstopanj nosilcev bilančnih skupin in metodologijo določitve cene zemeljskega plina za namen izravnave odstopanj. Cene morajo temeljiti na tržnih pogojih in morajo v največji možni meri odražati dinamiko dnevnega gibanja cen na trgu.

(3) V SON se določijo tudi pravila, s katerimi se uredita način zaračunavanja stroškov in zapadlost terjatev iz naslova obračunavanja stroškov za izravnavo.

33. člen

(način obračunavanja bilančnih razlik)

V SON operater prenosnega sistema opredeli definicijo bilančnih razlik, način njihovega ugotavljanja, porazdelitev bilančnih razlik po nosilcih bilančnih skupin in njihovo obračunavanje. Operater prenosnega sistema v SON določi tudi metodo določitve cene zemeljskega plina za namen obračuna bilančnih razlik, ki mora temeljiti na tržnih pogojih in mora odražati dinamiko mesečnega gibanja cen na trgu.

34. člen

(postopki poračunavanja stroškov v zvezi z izravnavo odstopanj)

Operater prenosnega sistema določi način poračunavanja stroškov in prihodkov iz naslova obračunavanja odstopanj in systemske storitve izravnave. Poračunavanje temelji na četrletnih poračunih in dosledno upošteva načelo stroškovne nevtralnosti operaterja prenosnega sistema. Kot osnova za poračunavanje se sorazmerno upošteva vsota zneskov obračuna odstopanj posameznih nosilcev bilančnih skupin v obravnavanem obdobju.

35. člen

(način zagotavljanja informacij v zvezi z odstopanji)

Za namen preglednosti operater prenosnega sistema v SON določi vrste informacij, ki jih bo objavljajal v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009 in Uredbo (EU) št. 312/2014, ter vrste informacij, ki jih bo mesečno objavljajal in se nanašajo na skupne vrednostih količin in zneskov za namen obračuna odstopanj in izvajanja systemske storitve izravnave.

36. člen

(način zagotavljanja informacij v zvezi z bilančnimi razlikami)

Za namen preglednosti operater prenosnega sistema v SON določi vrste informacij, ki se nanašajo na določitev in obračunavanje bilančnih razlik, in način mesečne objave.

37. člen

(storitve prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda)

Operater prenosnega sistema lahko v SON opredeli nudenje storitev prilagodljive notranje zmogljivosti plinovoda, ki predstavlja količino zemeljskega plina, ki se lahko odvzame iz prenosnega sistema, ne da bi bilo ogroženo stabilno obratovanje prenosnega sistema.

IX. POSTOPKI ZA OBRATOVANJE PRENOSNIH SISTEMOV V KRIZNIH STANJIH

38. člen

(delovanje v kriznih stanjih)

Operater prenosnega sistema mora v SON podrobneje opredeliti postopke in delovanje operaterja prenosnega sistema v času kriznega stanja. Operater prenosnega sistema v SON v skladu s pravili zanesljive oskrbe določi pravice in obveznosti operaterja prenosnega sistema in uporabnikov sistema v času kriznega stanja, postopke obveščanja uporabnikov in omejevanje prenosa zemeljskega plina.

X. SPLOŠNI POGOJI ZA DOBAVO IN ODJEM ZEMELJSKEGA PLINA

39. člen

(priključevanje)

Operater prenosnega sistema je dolžan priključiti uporabnika sistema na prenosni sistem v skladu s pogoji za priključitev in načinom priključitve na prenosni sistem.

40. člen

(dostop)

(1) Uporabnik sistema ima pravico dostopati do prenosnega sistema na takšen način, kot ga operater prenosnega sistema uredi v SON. Dostop do sistema ima uporabnik zagotovljen po sklenjeni pogodbi o prenosu.

(2) Operater prenosnega sistema mora uporabniku sistema zagotavljati neprekinjen prenos zemeljskega plina v skladu s sklenjeno pogodbo o priključitvi ter pogodbo o prenosu.

(3) Operater prenosnega sistema si mora prizadevati, da uporabniku sistema zagotavlja neprekinjen prenos zemeljskega plina ustrezne kakovosti v obsegu in na pogodbeno dogovorjen način. Operater sistema mora dejavnost operaterja prenosnega sistema opravljati na pregleden in nepristranski način, ki zagotavlja enako obravnavo uporabnikov.

41. člen

(menjava dobavitelja)

(1) V zvezi z menjavo dobavitelja operater prenosnega sistema v SON podrobneje določi postopke menjave dobavitelja ter pravice in obveznosti uporabnikov prenosnega sistema in operaterja prenosnega sistema v skladu z veljavno zakonodajo.

(2) Operater prenosnega sistema v SON opredeli podrobnejša pravila o izvajanju oziroma prijavljanju pogodb o dobavi zemeljskega plina.

42. člen

(motnje)

Operater prenosnega sistema v SON podrobno opredeli način sprejemanja prijav uporabnikov sistema o motnjah pri prenosu zemeljskega plina in načinu sporočanja omejevanja prenosa zemeljskega plina. Operater prenosnega sistema si mora prizadevati za odstranitev motenj v delovanju prenosnega sistema v najkrajšem možnem času.

43. člen

(obveščanje odjemalcev o porabi)

Operater prenosnega sistema v SON opredeli informacije, njihovo obliko in postopek posredovanja podatkov o porabi zemeljskega plina končnih odjemalcev ter o značilnostih te porabe. Pogostost obveščanja mora biti tako pogosta, da lahko končni odjemalec sam uravnava svojo porabo zemeljskega plina.

44. člen

(način plačil in postopek opominjanja)

(1) Operater prenosnega sistema v SON podrobneje določi možnosti in način plačila po pogodbah o prenosu.

(2) Operater prenosnega sistema v SON podrobneje določi tudi postopke opominjanja in ukrepanja v primeru neplačila.

45. člen

(merjenje pretoka in količin zemeljskega plina)

Operater prenosnega sistema mora v zvezi z merjenjem pretoka in količin zemeljskega plina v SON določiti:

- merilna mesta in obveznosti operaterja prenosnega sistema in uporabnikov sistema glede zagotavljanja meritev na teh merilnih mestih;
- tehnične zahteve, ki jih morata izpolnjevati merilno mesto in merilna naprava;
- pravila za ugotavljanje pravilnosti izmerjenih količin;
- privzeto pravilo za določanje količin, ki se uporabi v primeru odpovedi ali okvare merilne naprave, ali če uporabnik sistema onemogoča pravilno registriranje obračunskih količin, ali če uporablja zemeljski plin brez zahtevanih merilnih naprav;
- pogoje, ko gre za neupravičen odjem zemeljskega plina, in odgovornost uporabnikov sistema v zvezi s tem;
- način in obdobje prenosa podatkov iz merilnih mest.

46. člen

(napake pri merjenju)

(1) Operater prenosnega sistema je dolžan odpraviti morebitne napake pri merjenju.

(2) V SON operater prenosnega sistema podrobneje opredeli postopke obveščanja o morebitnih napakah, ki so nastale pri merjenju pretokov, postopke odprave napak ter načine določitve pretoka v času napačnega merjenja pretokov.

47. člen

(neupravičen odjem)

Operater prenosnega sistema v SON podrobneje določi vsebino neupravičenega odjema, postopek ter pravice in obveznosti operaterja prenosnega sistema in uporabnikov sistema v primeru neupravičenega odjema.

48. člen

(kakovost zemeljskega plina)

V zvezi s kakovostjo zemeljskega plina operater prenosnega sistema v SON določi vsaj:

- minimalne zahteve glede lastnosti zemeljskega plina, ki se zahtevajo za prevzem zemeljskega plina v prenosni sistem;
- način ugotavljanja ustrezne kakovosti zemeljskega plina na prevzemnih mestih in obveznosti operaterja prenosnega sistema in dobaviteljev v zvezi s tem;
- način določitve dnevne kurilnosti zemeljskega plina.

XI. PRAVILA ZA IZVAJANJE UREDBE (ES) ŠT. 715/2009

49. člen

(trgovanje s prenosnimi zmogljivostmi na sekundarnem trgu)

(1) Operater prenosnega sistema v SON določi pravila, na podlagi katerih vzpostavi sekundarni trg za trgovanje s prenosnimi zmogljivostmi. Pravila trgovanja na tem trgu morajo omogočiti trgovanje s prenosnimi zmogljivostmi na relevantnih točkah. Trgovanje mora biti uporabnikom sistema omogočeno po cenah, ki jih sami prosto določijo na trgu, in na način, da neizkoriščeno zmogljivost oddajo v podzakup ali pa pogodbeno zmogljivost prodajo naprej s prenosom pogodbe o prenosu.

(2) Operater prenosnega sistema v SON podrobneje opredeli tudi postopke v zvezi s sklepanjem pravnih poslov na sekundarnem trgu, ki morajo zagotoviti učinkovito delovanje sekundarnega trga ter omogočati pregledno in nediskriminatorno obravnavo uporabnikov sistema.

50. člen

(določitev pravil za izvajanje ukrepov odpravljanja pogodbene prezasedenosti)

Operater prenosnega sistema v SON opredeli pravila in postopke upravljanja prezasedenosti v primeru pogodbene prezasedenosti na povezovalnih točkah, pri čemer mora zagotoviti postopke upravljanja prezasedenosti v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 715/2009.

51. člen

(zagotavljanje in objava informacij)

(1) Operater prenosnega sistema v SON opredeli način, na katerega se uporabnikom sistema zagotavljajo informacije v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009.

(2) Operater prenosnega sistema v SON opredeli vrste in način objave informacij, ki jih je v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009 dolžan objaviti.

XII. PRIDOBITEV SOGLASJA AGENCIJE

52. člen

(oblikovanje SON)

(1) Operater prenosnega sistema mora za opravljanje svoje dejavnosti izdati SON, s katerimi uredi pogoje uporabe, obratovanje in način vodenja prenosnega sistema.

(2) Predlog SON operater prenosnega sistema objavi na svoji spletni strani in povabi zainteresirano strokovno javnost in drugo javnost, da k SON podajo svoje pripombe in predloge. Javna objava ne sme trajati manj kot 15 dni.

(3) Operater prenosnega sistema sprejme SON in poda agenciji vlogo za izdajo soglasja k SON ter jo seznani s prejetimi predlogi ali mnenji iz prejšnjega odstavka, ki so bili oziroma niso bili upoštevani.

(4) Če agencija meni, da SON niso v skladu z veljavno zakonodajo, od operaterja prenosnega sistema zahteva, da spremeni ali dopolni sprejeta SON.

53. člen

(spremembe in dopolnitve SON)

(1) Operater prenosnega sistema mora takoj, ko ugotovi pomanjkljivost SON, sprožiti postopek za njihovo spremembo oziroma dopolnitve.

(2) Za spremembo oziroma dopolnitve SON se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena tega akta.

(3) Po vsaki spremembi oziroma dopolnitvi SON pripravi operater prenosnega sistema neuradno prečiščeno besedilo SON in ga objavi na svoji spletni strani.

54. člen

(veljavnost SON)

SON veljajo za celotni prenosni sistem na območju ozemlja Republike Slovenije, na katerem operater prenosnega sistema opravlja dejavnost gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema v skladu z EZ-1.

55. člen

(objava SON)

Operater prenosnega sistema SON po izdaji soglasja agencije objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na svoji spletni strani.

XIII. KONČNA DOLOČBA

56. člen

(uveljavitev akta)

Ta akt začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 71-2/2015-03/213

Maribor, dne 20. februarja 2015

EVA 2015-2430-0023

Predsednica sveta
Agencije za energijo
Ivana Nedižavec Korada l.r.